

Příčiny nejednoty

Texty na tento týden

Dt 28,1–14; Jr 3,14–18; Sd 17,6; 1Kr 12,1–16; 1K 1,10–17; Sk 20,25–31

Základní verš

„Začátek moudrosti je bázeň před Hospodinem a poznat Svatého je rozumnost.“ (Př 9,10)

Starozákonní proroci opakovaně vyzývali Izraelce, aby poslouchali Boží příkázání. Neposlušnost a lehkovážnost vedly k odpadnutí a nejednotě. Poslušnost Božího zákona měla lidi nejen chránit od přirozených následků hříchu, ale měla je i odlišit od ostatních národů. Následování Boží vůle mělo vytvářet harmonii mezi lidmi a posilovat jejich společné odhodlání odolat útokům hříšných pohanských praktik, které na ně doléhaly téměř ze všech stran. Podle Božího záměru měl být jeho lid svatý a měl se stát svědkem pro okolní národy.

Mojžíš řekl svému lidu: „Hleď, učil jsem vás nařízením a právním, jak mi přikázal Hospodin, můj Bůh, abyste je dodržovali v zemi, kterou přicházíte obsadit. Bedlivě je dodržujte. To bude vaše moudrost a rozumnost před zraky lidských pokolení. Když uslyší všechna tato nařízení, řeknou: ‚Jak moudrý a rozumný lid je tento veliký národ!‘“ (Dt 4,5,6)

Nebylo pochyb: Pokud by Boží lid zůstal věrný, měl být požehnaný a mohl se stát požehnaním pro jiné. Nevěrnost by je však vedla k řadě problémů, mezi které patřila i nejednota.

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

„Navratte se, odpadlí synové“

„Navratte se, odpadlí synové, je výrok Hospodinův, neboť já jsem váš manžel. Přijmu vás, po jednom z města, po dvou z čeledi, a uvedu vás na Sijón.“ (Jr 3,14)

Osobní studium

Dějiny izraelského národa jsou naplněny příběhy neposlušnosti a zmatku, po kterých sice přicházela období poslušnosti a návratu k Bohu, ale dříve či později národ opět sklouzl do neposlušnosti a anarchie. Tento model se opakuje znovu a znovu. Vždy, když Boží lid uvědoměle následoval Boží vůli, byl požehnán klidem a životem. Neposlušnost a následování vlastních cest dříve či později vyústilo v trápení, války a konflikty. Dokonce už dříve, než se Izraelci dostali do zaslíbené země, Bůh předpověděl tento model a nabídl řešení, jak předcházet hrozným následkům neposlušnosti.

Přečti si verše Dt 28,1–14. Jaké požehnání mohli prožívat Izraelci, kdyby následovali Boží vůli?

Jakým způsobem podle Jr 3,14–18 volá Bůh svůj lid k pokání a návratu? Jak je v těchto verších ukázána Boží láska a trpělivost?

Kniha Jeremjáš je mimo jiné nádherným představením Boha, který lidem nabízí lásku, milosrdenství a štědrost i přes jejich vzpouru, nejednotu a modloslužbu. Bůh nepřestává vyzývat svůj lid, aby se k němu vrátil a aby se kál ze svých skutků neposlušnosti a svévole. Znovu a znovu jim Bůh zaslubuje obnovu a naději do budoucnosti. „Jdi a provolej směrem k severu tato slova: Navrať se, izraelská odpadlice, je výrok Hospodinův, já se na vás neosopím, neboť jsem milosrdný, je výrok Hospodinův, nechovám hněv navěky. Poznej však svou nepravost, dopustila ses nevěry vůči Hospodinu, svému Bohu, zaměřila jsi své cesty k bohům cizím, pod kdejaký zelený strom, mne jsi neposlouchala, je výrok Hospodinův.“ (Jr 3,12.13)

Jeremjášovo poselství zaznívalo v době všeobecné lhostejnosti k Božímu slovu. Přestože za vlády krále Jósijáše byly zahájeny určité reformy, většina lidí nepociťovala žádné duchovní povzbuzení, aby byli věni v poslušnosti Bohu. Jejich hříchy, modloslužba a sobecký způsob života vedly k duchovnímu a politickému úpadku. Čím více se odvraceli od poslušnosti Boží vůle, tím horší vyhlídky mohli očekávat. Prostřednictvím Jeremjáše je však Bůh vybízel, aby se vrátili. Bůh měl pro ně připravenou lepší budoucnost – blahobyť, prosperitu a jednotu. K tomu však bylo nutné, aby žili vírou a vším, co s sebou skutečná víra přináší.

Aplikace

Jak se ve tvém životě projevuje rozdíl mezi poslušností a neposlušností? Umiš je od sebe odlišit? Co ti pomáhá rozhodovat se v konkrétních situacích?

Každý dělal, co uznal za správné

¹¹Izraelci se dopouštěli toho, co je zlé v Hospodinových očích, a sloužili baalům. ¹²Opustili Hospodina, Boha svých otců, který je vyvedl z egyptské země. Chodili za jinými bohy, za božstvy těch národů, které byly kolem nich, a klaněli se jim. Tak Hospodina uráželi. ¹³Opustili Hospodina a sloužili Baalovi a Aštoretě. (Sd 2,11–13)

V těch dnech neměli v Izraeli krále. Každý dělal, co uznal za správné. (Sd 21,25)

Osobní studium

Příběhy v knize Soudců ukazují množství negativních důsledků toho, že Izraelci nerespektovali Boží vůli. Již brzy po vstupu vyvoleného národa do zaslíbené země začali lidé napodobovat náboženské praktiky obyvatel Kanaánu. Dělalí tedy přesně to, před čím je Bůh důrazně varoval! Naneštěstí to nebyl jediný problém, kterému museli čelit.

Přečti si texty Sd 17,6 a 21,25. Na jaký problém Božího lidu ukazují tyto verše?

Jednota národa měla vycházet z oddané poslušnosti Bohu a z dodržování smlouvy, kterou s ním uzavřeli. Ale tím, že každý dělal to, co sám uznal za správné, samozřejmě pod vlivem okolních pohanů, se národ jako celek řítí do katastrofy. Všichni jsme padlé bytosti, a pokud jsme ponecháni, abychom následovali touhy našich srdcí a dělali, co sami považujeme za správné, pak určitě sejdem z cesty, na kterou nás Bůh povolal.

Co říkají úvodní a další verše (Sd 3,5–7) o duchovní a společenské situaci Izraele v období soudců?

„Skrze Mojžíše ukázal Hospodin lidu, jaké jsou následky nevěry. Nebudou-li zachovávat smlouvu Boží, odloučí se tím od života Božího a nedostane se jim Božího požehnání. Někdy dbali těchto výstrah a za to se dostalo hojnosti požehnání židovskému národu a skrze něj i okolním národům. Častěji však zapomínali na Boha a přestávali myslet na to, že se jim dostalo vysoké výsady být zástupcem Božím. Olupovali Boha o službu, kterou od nich požadoval, olupovali své bližní o náboženské vedení a příklad zbožnosti. Chtěli si přivlastnit plody vinice, nad níž byli ustanoveni jako strážci. Jejich žádostivost a lačnost způsobila, že jimi začali pohrdat i pohané. Zavinili tím, že pohanský svět si mohl nesprávně vykládat povahu Boží a zákony království Božího.“ (PK 20.21; PK 11)

Aplikace

Jak tvé vlastní jednání ovlivňuje lidi kolem tebe? Jaký vliv má na lidi mimo sbor to, co říkáš i děláš církev? Jaké jednání vašeho sborového společenství může mít pozitivní vliv na lidi ve vašem městě?

Rozdělení hebrejského národa

“Král Rechabeám... však nedbal rady starců, kterou mu dávali, a radil se s mladíky, kteří s ním vyrostli a teď byli v jeho službách. (...) ¹⁴Promluvil... podle rady mladíků: „Můj otec vás obtížil jhem, já k vašemu jhu ještě přidám. Můj otec vás trestal biči, já vás však budu trestat důtkami.“ ... ¹⁶Když celý Izrael uviděl, že je král nevyslyšel, dal lid králi tuto odpověď: „Jaký podíl máme v Davidovi? Nemáme dědictví v synu Jišajovu. Ke svým stanům, Izraeli! Nyní pohled na svůj dům, Davide!“ A Izrael se rozešel ke svým stanům. ¹⁷Proto Rechabeám kraloval pouze nad Izraelci usedlými v judských městech. ... ¹⁹Tak se vzbouřil Izrael proti domu Davidovu, a to trvá dodnes. (1Kr 12,6–19)

⁵Získej moudrost, získej rozumnost. Na výroky mých úst nezapomeň, neodchyl se od nich. ⁶Neopouštěj ji, bude tě střežit. Miluj ji, bude tě chránit. (Př 4,5,6)

Osobní studium

Odpadnutí a jeho katastrofální důsledky se neprojevily okamžitě. Špatná rozhodnutí, která se nahromadila v průběhu staletí, přivedla v konečném důsledku Boží lid do tragické situace.

Přečti si příběh krále Rechabeáma, jak je zaznamenán v 1Kr 12,1–19. Co bylo příčinou pozdějšího rozdělení království? Jak se tomu dalo předejít?

„Kdyby Roboám [Rechabeám] a jeho nezkušení rádcové byli správně chápali božskou vůli s Izraelem, byli by vyhověli žádosti lidu o zásadní reformy ve správě království. Když se však naskytla příležitost na shromáždění v Sichem, nedomyšlili následky svého rozhodnutí, a tak natrvalo oslabili svůj vliv na velký počet lidí. Jejich rozhodnutí pokračovat v útisku zavedeném za vlády Šalomounovy a ještě jej stupňovat bylo v přímém rozporu s plánem, který měl Bůh s Izraelem, a bylo příčinou, že lid začal pochybovat o upřímnosti jejich pohnutek. Tímto nemoudrým pokusem uchvátit veškerou moc projevil král a jeho vybraní rádcové nadutost a pýchu, že mají takové postavení a moc.“ (PK 90; PK 60)

Co říkají následující texty o tom, že při správném rozhodování je důležitá moudrost? Kde je zdroj opravdové moudrosti? Př 4,1–9; Př 9,10; Jk 1,5

Příběh Rechabeáma a jeho neuváženého, impulzivního a pošetilého rozhodnutí uvalit na lid těžší službu než za dob jeho otce Šalomouna, je v dějinách Izraele smutnou událostí. Král hledal radu u dvou skupin poradců, ale jeho konečné rozhodnutí uposlechnout rady méně zkušených mladých mužů vedlo ke katastrofě království, které předchozích osmdesát let budovali jeho otec Šalomoun a dědeček David. Rada, aby král zastrašil národ prohlášením, že je přísnější než jeho otec, byla pošetilá. Mladí rádcí byli přesvědčeni, že královo vůdcovství by se nemělo vyznačovat projevy soucitu s lidmi a úlevami od jejich povinností. Naopak, poradili mu, aby se představil jako tvrdý a neústupný panovník. Nakonec se však ukázalo, že svým zastrašováním si věrnost a loajalitu lidí nezískal. Takto Boží lid postihlo rozdělení, ke kterému nemělo nikdy dojít a které nikdy nebylo Božím plánem.

Aplikace

Jak je možné předcházet rozhodnutím, která způsobují rozdělení? Jak můžeš přispět k moudrým (a tedy zbytečně nerozdělujícím) rozhodnutím vašeho sborového společenství?

Rozkol v Korintu

Je snad Kristus rozdělen? Což byl Pavel za vás ukřižován? Nebo jste byli pokřtěni ve jméno Pavlovo? (1K 1,13)

Osobní studium

Naneštěstí problém rozdělení uprostřed Božího lidu neskončil ani v Novém zákoně.

Příkladem mohou být první čtyři kapitoly prvního listu apoštola Pavla do Korintu, ve kterých vyzývá k jednotě. Během svého pobytu v Efezu se Pavel dozvěděl o množství různých rozkolů, které křesťanské společnosti v Korintu ovládly. Proto svůj list začíná dlouhou rozpravou o jednotě v církvi a o důležitosti odmítnout roztržky. Pavla velmi znepokojoval vývoj v Korintu a usiloval o inspirované rady, které by pomohly uzdravit politováníhodnou situaci v tamním sboru.

V textu 1K 1,10–17 se pokus identifikovat příčiny neshod, hádek a rozdělení.

Když se Pavel dozvěděl o roztržkách v korintském sboru, naplnilo ho to obavami. Jeho úvodní slova ukazují na hloubku jeho znepokojení: „Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorni a neměli mezi sebou roztržky...“ (1K 1,10) Jeho řešením bylo připomenout jim, aby „dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení“ (1K 1,10b). Ať už bylo příčinou jejich neshod a rozdělení cokoliv, Pavel chtěl, aby s tím přestali. Připomíná Korintským, že křesťané jsou povoláni následovat Krista, ne člověka – ať už by měl jakýkoliv talent, obdarování nebo povolání. Zdá se, že věřící v Korintu se rozdělili na různé skupiny. Apoštol však jednoznačně prohlašuje, že něco takového nemá nic společného s Kristovou vůlí. Trvá na tom, že křesťanská jednota má svůj základ v Kristově oběti na kříži (1K 1,13).

Zdrojem jednoty křesťanů je ukřižovaný Ježíš Kristus – nikdo jiný, ať už by šlo o jakkoli úctyhodného kazatele, evangelistu nebo administrátora. Pod křížem stojíme všichni na stejném základě. Byli jsme pokřtěni v Krista, který jediný nás může očistit od hříchu. Naším úkolem je budovat tuto jednotu a projevat ji každý den.

Důležité je uvědomit si, že ani jako adventisté sedmého dne nemůžeme brát jako samozřejmost, že prožíváme jednotu ve víře a v misi. Rozdělení a roztržky mohou i dnes jednotu naší církve zničit. Sjednotit nás může jen láska a vedení Ježíše Krista.

Aplikace

Jak se dá předcházet takovému nebezpečí, o jakém mluví Pavel ve svém prvním listu do Korintu? Proč musíme být vždy opatrní v tom, kolik své věrnosti a oddanosti budeme projevat někomu jinému než Kristu?

„Přijdou mezi vás draví vlci“

²⁵Nyní vím, že mě už neuvidí nikdo z vás, k nimž jsem na svých cestách přišel hlásat Boží království. ²⁶Proto vám v tento den prohlašuji před Bohem, že mou vinou nikdo nezahyne, ²⁷neboť jsem vám oznámil celou Boží vůli a nic jsem nezamířel. ²⁸Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém si vás Duch svatý ustanovil za strážce, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna. ²⁹Vím, že po mém odchodu přijdou mezi vás draví vlci, kteří nebudou šetřit stádo. ³⁰I mezi vámi samými povstanou lidé, kteří povedou scestné řeči, aby strhli učedníky na svou stranu. ³¹Buďte proto bdělí a pamatujte, že jsem se slzami v očích po tři roky ve dne v noci každému z vás neustále ukazoval cestu. (Sk 20,25–31)

Osobní studium

Před čím apoštol Pavel varuje starší v Efezu? Jak mají jednat, aby se neuskutečnilo hrozící nebezpečí?

Během své služby Pavel často čelil různým formám otevřeného i skrytého nepřátelství. Uvědomoval si, že bude stále obtížnější uchovávat čistotu evangelia. Při rozloučení se staršími v Efezu vycházel z analogie o strážci z proroka Ezechiela (Ez 33,1–6). Starším říká, že mají odpovědnost za ochranu evangelia a společenství věřících. Jako lidé, kterým byla svěřena odpovědnost, měli být věrnými „pastýři“ Božího lidu.

Pavel popisuje falešné učitele jako „dravé vlky“ (Sk 20,29). Je to připomenutí podobného Ježíšova varování, že falešní proroci přijdou v „ovčím rouchu“, ačkoli ve skutečnosti jde o „dravé vlky“ (Mt 7,15). Falešní učitelé povstali (nejen v Efezu) již brzy po Pavlově odchodu a sužovali věřící ve sborech, které Pavel založil. V Ef 5,6–14 a Ko 2,8 najdeme některá Pavlova varování adresovaná sborům v Malé Asii.

Ve svém 2. listu Timoteovi Pavel tohoto oddaného muže Božího odpovědného za sbor v Efezu varuje před chybami v církvi a odpadnutím v posledních dnech.

Přečti si texty 2Tm 2,14–19 a 3,12–17. Jaké rady dává Pavel Timoteovi? Jak by měl postupovat proti falešným učitelům a jak by měl chránit jednotu církve?

Timotea měli lidé poznat jako toho, kdo „správně zvěstuje slovo pravdy“ (2Tm 2,15). Obranou proti prázdným řečem a spekulacím má být porozumění slovu, které jsme od Boha obdrželi. Biblické pravdy je třeba správně vykládat, aby žádná část Písma neodporovala celkovému obrazu, který Bible přináší. Interpretace, která vnáší do Písma rozpory a nejednotnost, může vést ke ztrátě víry. Nad nepodstatnými a druhotnými otázkami musí stát základní principy Božího slova, které mají věřící připravovat na vítězný život v Kristu.

Další Pavlovou radou Timoteovi je, aby se vyhýbal „bezbožným a planým (prázdným; ČSP) řečem“ (2Tm 2,16). Pokud měl být Timoteus váženým a věrným služebníkem, potom neměla být součástí jeho vyučování podružná a spekulativní témata. Taková témata a rozhovory vedou v konečném důsledku k bezbožnosti a neprospívají budování víry (2Tm 2,16). Jen skutečná pravda může vést ke zbožnosti a k harmonii mezi věřícími. Timoteus se má zmíněným chybám vyhýbat, protože zachvacují církev a věřící jako zhoubná choroba (2Tm 2,17). Poslušnost Božímu slovu je jedinou protilátkou na falešné učení (2Tm 3,14–17), které jednotu církve ohrožuje.

Aplikace

Jak se můžeš ty osobně bránit před lidmi, kteří přinášejí falešné učení? Jak se může chránit církev? Proč je často právě falešné učení důvodem rozdělení v církvi?

Podněty k zamyšlení

Přečti si v knize *Od slávy k úpadku* kapitulu „Rozdělení království“ a v knize *Poslové naděje a lásky* kapitulu „Varovné poselství“.

„Pán touží, aby se jeho vyvolení služebníci naučili, jak se sjednotit v harmonickém úsilí. Některým se může zdát, že rozdílnosti v jejich darech a v darech jejich spolupracovníků jsou příliš velké na to, aby se mohli sjednotit ve svém úsilí. Když si však uvědomí, že evangelium je třeba přinést různým lidem a že ačkoli někteří odmítnou pravdu, kterou jim představí jeden pracovník, mohou své srdce otevřít podání pravdy, kterou jim odlišným způsobem zprostředkuje někdo jiný, pak možná budou usilovat o spolupráci. Ať jsou jejich dary a talenty jakkoli odlišné, všechny může vést tentýž Duch. Každé jejich slovo a čin bude zjevovat dobrotu a lásku. A když bude každý pracovník věrně zastávat svěšené místo a poslání, pak se naplní Kristova modlitba za jednotu jeho následovníků a celý svět pozná, že toto jsou jeho učedníci.“ (GW 483)

Otázky k rozhovoru

1. *V dnešní době není ničím novým starozákonní popis situace, kdy každý dělal, co uznal za správné. Postmodernismus, který zpochybňuje myšlenku jakékoliv ústřední morální či intelektuální autority, v konečném důsledku jen dláždí cestu ke stejnému morálnímu chaosu, před jakým nás Bible varuje. Jak na tuto výzvu můžeme odpovědět jako jednotliví věřící a jako církev?*
2. *Uvažujte o příběhu krále Rechabeáma a rozdělení Izraele (1Kr 12). Co se z toho můžeme naučit pro náš dnešní život?*
3. *Co mohou vedoucí církve a členové udělat, aby předcházeli konfliktům a vzniku různých vzájemně nevraživých skupin? Co dělat, když se něco takového objeví? Proč je důležité řešit problémy již v zárodku? Na co si musíme dávat pozor, abychom nepadli do stejné pasti, v jaké se ocitli věřící v Korintu?*
4. *Prostudujte si kontext pasáže v Př 6,16–19. Co se z těchto textů můžete naučit, abyste mohli předcházet rozkolům ve vašem sborovém společenství?*

Shrnutí

V Písmu nacházíme situace, které vedly k rozkolům a rozdělení. Když Boží lid žil věrně a poslušně podle Božích příkazů, nebezpečí rozkolů se výrazně snižovalo. Příklady z doby soudců a vlády Rechabeáma nám ukazují nebezpečí otevírání dveří pro rozdělení. Také v Novém zákoně vidíme napětí a prostor pro nejednotu. Správné pochopení Božího slova a posvěcené úsilí žít podle něj jsou nejlepší ochranou před nejednotou a rozdělením mezi námi.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*